

Caanúúgu, Ajifótó na téde

Ɖom wɔɔɔɔnɔ́, bányáá yi sɔsɔ Caanúúgu, nge wúro weeyéle boɔu só bayáa awórobíya ríŋa kpátáá. Baadála né, uráa woobó né, nge waagurú, nge booɔu só boɔbɔɔɔzi we sɔsɔ: ɔ́ɔ́ɔ́ɔ́ba biyáási, sɔsɔ aayí, wúro sɔsɔ umú ɔ́ɔ́ɔ́ɔ́e bekéje téde kúɔmɔde ɔ́ɔ́ɔ́ ɔ́ɔ́ɔ́ɔ́ɔ́ɔ́ umú. A ɔ́ɔ́ téde kúɔmɔde waaján ɔ́ɔ́ɔ́ɔ́ɔ́ umú, umú ɔ́ɔ́ɔ́ alééwá ríŋa bana badaá, wenkí ɔ́ɔ́ɔ́ɔ́e yi né, umú ifa yi. Ɔ́na ge ceení sɔsɔ: óo, ceení sɔsɔ: óó, cení sɔsɔ: óó. Nge Ajifótó sɔsɔ umú wánbuzí, Caanúúgú sɔsɔ umú wánbuzi. Nge wúro sɔsɔ tɔɔ, bulá kazɔɔ, nge baagurú baya ɔ́amá. Nge Caanúúgú weeɔ́ɔ́e nyazi háli ce na bartá bilé ikéje téde ikámáázíná ɔ́ɔ́, nŋíní waabíni né sɔsɔ ɔ́ɔ́ médeé buzíni kina, báa bulá nŋíní bíndalú wúro-deé ɔ́ugoré. Waamáázi bilé ikéje ikézéli ikáguru.

Wéngedéé nŋunáa ɔ́ɔ́ né Ajifótó we níbááwu-daá, wánganyaá kpób, kpób igadunéé iwóró wóngɔɔɔɔ́ yi, ɔ́na ge waazíŋ Caanúúgú né, nge sɔsɔ: óo, ɔ́ajaa, ɔ́oo lé nbilé. A bilé ku nyele mevéézi nya, nge ɔ́ɔ́ sɔsɔ: óo hába, bidanu tá ma, máádála nbilé, bo ge ngájaa, ɔ́sɔ tɔɔ, bulá kazɔɔ.

Nge Ajifótó weegéɔ́ɔ́e ɔ́ɔ́ɔ́zi féwú. Ɖoo weegéɔ́ɔ́e ɔ́ɔ́ɔ́zi nŋunáa ɔ́ɔ́ né ge Ajifótó waadulú kinɔɔ́-daá kitáli:

Urúveni ɔ́ama ɔ́éé ɔ́ama, urúveni ɔ́ama ɔ́éé ɔ́ama
Urúveni ɔ́ama ɔ́éé ɔ́ama, urúveni ɔ́ama ɔ́éé ɔ́ama
Kóókóbi ɔ́ama ɔ́éé ɔ́ama, ɔ́ééɔ́ɔ́i we ɔ́ama ɔ́éé ɔ́ama
Kpátákpání ɔ́ama ɔ́éé... ɔ́ama...

Héé, ɔ́naamú ge ɔ́ɔ́ wɔɔɔɔ́lɔ́ téde ɔ́lɔ́ ikábisi ikóni ɔ́mɔɔ́nɔ́ Ajifótó níbááwu-daá sɔsɔ le ge bubá bínlám bilé baabá bóndúu bááre ɔ́na bilé, nge ɔ́ɔ́ sɔsɔ: óo, lénlé nyáágálú né, ɔ́na ge bugɔwe, bidékée cé.

Nge waaváa ɔ́sɔ, Ajifótó wɔɔɔɔ́ni ikézéli téde ikáguru, igabamaá, wánganyaá wóngozuú, wánganyaá wóngozuú, wánganyaá wóngozuú. Aayí, umú woobó ɔ́naamú né, waadála ɔ́mɔɔ́nɔ́ wenbá né, belé sɔsɔ aayí, bidékée cé ge baalá bááre, sɔsɔ aayí, cénjé ge, belé sɔsɔ aayí bidékée cé.

Tɔɔ, bidée sáati Ajifótó teeziɔwe níbááwu-daá igabamáa, nge waagágurú ikóni ikpedí ɔ́mɔɔ́nɔ́ Ajifótó, nge sɔsɔ weení wɔɔɔɔ́nɔ́ sɔsɔ nízéli méɔ́ɔ́ni, Ajifótó sɔsɔ: óo, kúboní méévéézi nya né? Méévéézi nya ge, máálá nya lóko ge. Nge sɔsɔ: aa, tɔɔ, nyána timére, nge waagámú ɔ́ɔ́ni. Ajifótó weebééŋ weegbedí ɔ́ɔ́e ɔ́ɔ́ ɔ́ɔ́ɔ́zi wánjúúná wúro-deé fuúle-ɔ́ɔ́zi né, nge waadátúlú ɔ́mɔɔ́-daá :

Urúveni ɔ́ama ɔ́éé ɔ́ama, urúveni ɔ́ama ɔ́éé ɔ́ama
Urúveni ɔ́ama ɔ́éé ɔ́ama, urúveni ɔ́ama ɔ́éé ɔ́ama
Kóókóbi ɔ́ama ɔ́éé ɔ́ama, ɔ́ééɔ́ɔ́i we ɔ́ama ɔ́éé ɔ́ama
Kpátákpání ɔ́ama ɔ́éé... ɔ́ama...

Nge weegéézi téde ilo fuúle-rɔɔzi ikógbóo níbááwo, waadála umɔɔná yi né ge sisi: óo, le ge bínlám bilé. Nge sisi: a nyáábá nbó, bánbá ndíiri we, belé baana nya né bilé né, bannú nyédée nidááre-rɔ ge badánjaa si beféeri nya. Afáa, nge waagorú ibó ína, waadála né belé sisi kpátáá, ilá biríña iwí, nge sisi: tɔɔ, bidékée taalí. Wozúu ikábisi, waadála ñhínáa dɔ né, Ajifótó wénzélí téde ikédjééná wúro-déé, nge sisi áa, céyí, nyána konkári, aaa, mezíini. Ajifótó waadála né sisi wúro máádála. Bányáa alééwá basú ñhínáa dɔ ge afáa Caanúógú waadála ge sisi káyí, umú waagájááná téde umú ikámáázíná idi. Nge sisi bilé né, bɔkpóo téde bamaazíná beín, ína ge ceení ceení sisi: aayí-aayí-aayí, nkomúúli yi, nkomúúli yi, umá yi, nge baajáa dájázi, nge óó ðom weegbéé. Héyi, kikiri-kikiri, ðom ikpedí utelɛɛ isúu bɔɔwú bacáa yi bawú. Afáa bɔkpóo alú bafa Ajifótó. Bidée báqááre ge háli na sinje a ðom waana Ajifótó sisi: asée umú waagba yi umú iku tǎere wenbí waalá umú né, bilé né, asée beín baavúu tóm. Tɔɔ, lénlé Ajifótó na ðom bedée baqááre waaluná né nblé.